

Gävle kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Gävle kommun

Tillsyn i Gävle kommun

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Gävle kommun under hösten 2015. Tillsynen har avsett det samlade ansvarstagandet för utbildningen inom skolformen förskoleklass och grundskola.

Måluppfyllelse och resultat

Årskurs 9

Enligt Skolverkets nationella statistik har elevernas kunskapsresultat i Gävles kommunala skolor förbättrats de senaste två åren från 188,9 till 201,8 poäng. Det är en något större ökning jämfört med rikets genomsnittliga meritvärde som ökat från 209,7 till 220,3 poäng under samma period. År 2015 nådde drygt 66 procent av eleverna som gick ut grundskolan i Gävle kommun kunskapskraven i samtliga ämnen, vilket kan jämföras med drygt 84 procent för riket. Den nationella statistiken visar att andelen elever i Gävle kommun som når kunskapskraven i alla ämnen minskat sedan 2011 vilket också kan noteras för riket som helhet. Under samma period har andelen elever i Gävle kommun som inte uppnår kunskapskraven i minst två ämnen ökat från 18,6 procent år 2011 till 27,9 procent år 2015. För riket som helhet är ökningen under samma period från 15,8 procent till 17,9 procent. Andelen elever i Gävle som var behöriga till yrkesprogram var cirka 79 procent år 2015, jämfört med cirka 84 procent i riket. I Gävle kommun har andelen elever som är behöriga till yrkesprogram minskat med 7,5 procentenheter de senaste fyra åren jämfört med 2,9 procentenheter för riket som helhet.

I enskilda ämnen var betygspoängen för elever i Gävle kommun högst i ämnena modersmål, svenska, bild, slöjd och språkval och lägst i svenska som andraspråk, fysik, kemi och matematik. Av den nationella statistiken framgår att det är stora skillnader mellan pojkar och flickors resultat, där flickorna har ett betydligt högre genomsnittligt meritvärde än pojkarna.

Årskurs 6

Enligt den nationella statistiken för resultaten vårterminen 2015 var betygspoängen i engelska 13,4 för eleverna i Gävle kommuns skolor, vilket är något lägre än ett genomsnitt i riket där betygspoängen var 13,9. Även i matematik var betygspoängen något lägre, 12,1 jämfört med rikets 12,7 poäng. I svenska hade eleverna i Gävle ett högre genomsnittligt betygspoäng, 14,0

jämfört med rikets 13,5 medan det var lägre i svenska som andraspråk, 6,0 jämfört med rikets 8,0 betygspoäng. Skolverkets nationella statistik för läsåret 2014/2015 visar att flickorna i Gävle kommun hade högre betyg än pojkarna i samtliga ämnen med undantag för idrott och hälsa där pojkarna hade en något högre genomsnittlig betygspoäng. Högst genomsnittlig betygspoäng var i ämnena musik, bild och svenska. Lägst betygspoäng var i ämnena svenska som andraspråk, matematik och teknik.

Årskurs 3

Av kommunens egen sammanställning över resultaten för elever i årskurs 3 vårterminen 2015 framgår att 96 procent av eleverna i Gävle kommun nådde kunskapskraven i naturorienterande och samhällsorienterande ämnen. I matematik nådde 90 procent av eleverna kunskapskraven, i svenska 93 procent och i svenska som andraspråk 50 procent. Enligt redovisningen har elevernas kunskaper förbättrats i matematik, naturorienterande ämnen och samhällsorienterande ämnen samt svenska sedan föregående år. I svenska som andraspråk har resultaten försämrats. Både kommunala och fristående skolor ingår i det redovisade underlaget enligt dokumentationen.

Resultaten av de nationella ämnesproven i årskurs 3 läsåret 2014/2015 visar enligt Skolverkets nationella statistik att andelen elever i Gävle kommun som uppnådde kravnivån i ämnet matematik varierade mellan cirka 85 och 92 procent i de olika delproven. I ämnet svenska varierade andelen mellan 91 och 98 procent. I ämnet matematik var resultatet för Gävles elever ungefär lika som för genomsnittet i riket, medan resultaten i ämnet svenska tvärtom i samtliga delprov var något högre jämfört med riket. I ämnet svenska som andraspråk uppvisar Gävles elever betydligt lägre resultat på de olika delproven jämfört med ett genomsnitt i riket.

Trygghet och studiero

I Gävle kommun genomförs årligen enkätundersökningar med elever och vårdnadshavare som bland annat innefattar elevernas trygghet och studiero. På skolenheterna görs analyser av enkätresultaten som dokumenteras och redovisas till huvudmannen. I den dokumentation från Gävle kommun som Skolinspektionen tagit del av framgår att majoriteten av eleverna i årskurs 5 och 9 känner sig trygga i skolan, medan studieron får något sämre värden. Vidare framgår att kommunen har satsat på att införa ett systematiskt sätt att bedriva trygghetsarbete på, den så kallade Gävlemodellen, som flera skolor framhåller som en framgångsfaktor i arbetet med trygghet och att motverka kränkande behandling. Även i den skolenkät som Skolinspektionen genomfört inför tillsynen har eleverna värderat tryggheten högt. I årskurs 2 och 5 ligger

Beslut

2015-12-15

4 (14)

Dnr 43-2015:3909

resultatet på frågor som rör trygghet i skolan ungefär som för ett genomsnitt av de i enkäten ingående skolorna, medan eleverna i åk 9 har värderat skolans arbete med att förhindra kränkande behandling som bättre än övriga skolor som ingår i enkäten. Även studieron bedöms av årskurs 9-eleverna som bättre i jämförelse med ett genomsnitt av de skolenheter som ingår i enkäten medan eleverna i årskurs 2 och 5 i Gävle kommun är mindre nöjda än övriga skolor med studieron. Av kommunens egen dokumentation framgår att arbetet med studieron är ett fortsatt utvecklingsområde.

Översikt över konstaterade brister i verksamheterna

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna	Ingen brist konstaterad	
2. Utveckling av utbildningen vid skolenheterna	Föreläggande	2016-03-29

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Tillsynen visar att huvudmannen Gävle kommun behöver förbättra sitt systematiska kvalitetsarbete vad gäller uppföljning och analys. Bristerna i kvalitetsarbetet gör att det i dagsläget är svårt för huvudmannen att identifiera vilka utvecklingsområden som behöver prioriteras på kort och lång sikt för att förbättra måluppfyllelsen i grundskolan. Likaså är det svårt att veta om de åtgärder som genomförs sker på ett sätt som ger önskvärda effekter.

Trots att huvudmannen sedan den förra tillsynen 2011/2012 genomfört en rad utvecklingsåtgärder framgår av den nationella statistiken att kunskapsresultaten i årskurs 9 fortfarande är lägre än genomsnittet för riket. Åtskilliga elever i kommunen har gått ut grundskolan utan att ha inhämtat de kunskaper som behövs, exempelvis för vidare studier. Våren 2015 lämnade mer än var fjärde elev den kommunala grundskolan utan att nå kunskapskraven i flera ämnen, vilket är betydligt fler än för riket som helhet. Även andelen elever som är behöriga till yrkesprogram på gymnasiet har minskat mer i Gävle kommun jämfört med riket som helhet.

Utifrån en samlad bedömning av huvudmannens ansvarstagande för grundskolans verksamhet bedömer Skolinspektionen att huvudmannen behöver fortsätta att utveckla sitt systematiska kvalitetsarbete. Såväl uppföljning som analys behöver förbättras för att de utvecklingsåtgärder som prioriteras effektivt ska bidra till en förbättrad måluppfyllelse.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Gävle kommun att **senast den 29 mars 2016** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska arbeta kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla och förbättra utbildningen i grundskolan inom väsentliga områden, i syfte att säkerställa likvärdighet och kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen skaffar sig kunskap om nuläget vid skolenheterna. Denna nulägesbild ska bland annat innefatta kunskapsresultaten och resultaten avseende tryggheten och studieron vid skolenheterna. I arbetet ingår också att följa upp de centrala förutsättningar som huvudmannen ger skolenheterna, för att de ska kunna ge eleverna en god utbildning. Huvudmannen analyserar sedan orsakerna till bristande måluppfyllelse, resultat och förutsättningar, vilka förbättringsåtgärder som behövs, samt vidtar dessa åtgärder.

När huvudmannen formulerar nulägesbilden ska denna bygga på uppgifter som rektorerna tagit fram i sitt eget kvalitetsarbete vid skolenheterna, men också på uppgifter huvudmannen själv insamlat (exempelvis nationell statistik, tillsyns- och granskningsrapporter, anmälningar om kränkande behandling, etc). Det ska därför finnas en koppling mellan huvudmannens kvalitetsarbete, och det kvalitetsarbete som rektorn tillsammans med lärare, övrig personal och elever leder vid skolenheterna.

Ett annat viktigt verktyg för att se till att utbildningen i grundskolan är likvärdig är en behovsstyrd resursfördelning, så att resursfördelningen mellan skolenheterna anpassas efter skolornas skiftande behov och förutsättningar. Med resurser avses såväl ekonomiska som personalmässiga resurser. Resursfördelningen följs upp och utvärderas, så att en bedömning kan göras i vilken grad den främjar elevernas kunskapsutveckling och trygghet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Gävle kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen, och dokumenterar denna uppföljning. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Huvudmannen ska utveckla det systematiska kvalitetsarbetet inom grundskolans verksamhet för att säkerställa att de nationella målen och de krav som framgår i styrdokumentet uppfylls, det vill säga:

- Följa upp och sammanställa verksamhetens förutsättningar och genomförande
- Förbättra analysen av hur förutsättningar och genomförande påverkar resultaten
- Se till att utifrån analysen identifiera utvecklingsområden och besluta vilka insatser som ska genomföras för att de nationella målen ska uppfyllas

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete genom att kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Av förarbetena till skollagen framgår bland annat följande. Arbetet med att utveckla verksamheten är en process där analys och värdering bland annat av skolans resultat och redan vidtagna åtgärder måste ligga till grund för beslut och åtgärder för förbättring. Det innebär att huvudmannen ska ha ett kvalitetsarbete med struktur, rutiner, processer och resurser, vilket är en förutsättning för ledning och styrning av verksamheten (prop. 2009/10:165 s. 304). Vidare framgår att kvalitetsarbetet på huvudmannanivå ska bygga på de uppgifter som kommer fram i verksamheternas kvalitetsarbete och på andra uppgifter som är väsentliga för uppföljningen och utvecklingen av utbildningen, till exempel betygsstatistik och resultat i förhållande till nationella prov. Det finns därutöver skäl att anlägga särskilda huvudmannaperspektiv på verksamheten. Som exempel kan nämnas behovet av att analysera variationer mellan skolors resultat och måluppfyllelse liksom likvärdigheten i skolors bedömning och betygssättning. Även huvudmannens styrning, uppföljning, utvärdering och utveckling av verksamheterna bör analyseras särskilt (prop. 2009/10:165 s. 306).

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbetet för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) innebär systematiskt och kontinuerligt att arbetet ska bedrivas strukturerat och uthålligt med fokus på en långsiktig utveckling.

Varje huvudman och varje skolenhet måste därför hitta sina former och rutiner för kvalitetsarbetet. Utgångspunkten är alltid densamma, att identifiera utvecklingsområden för ökad måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen.

Skolinspektionens tillsyn visar att det finns brister i Gävle kommuns systematiska kvalitetsarbete för grundskolan.

Uppföljning

Av dokumentation och intervjuer med företrädare för huvudmannen framgår att Gävle kommun har ett dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå där grundskolans verksamhet kontinuerligt följs upp, analyseras och utgör grund för prioriterade utvecklingsåtgärder. Det framkommer vidare att kommunen sedan Skolinspektionens senaste tillsyn 2011/2012 vidtagit ett flertal åtgärder i syfte att förbättra måluppfyllelsen. Exempel som kan nämnas är omorganisation av högstadieskolorna, en satsning på förestälrare, införande av ett systematiskt arbetssätt för en trygg skolmiljö och deltagande i Matematiklyftet.

Trots detta bedömer Skolinspektionen att det finns brister i uppföljning och analys av grundskolans verksamhet på skolenhetsnivå (Se exempelvis dnr 43-2015:3868, 43-2015:3869 och 43-2015:3881).

Av dokumentation och intervjuer med företrädare för huvudmannen framgår att skolenheternas resultat och värdegrundarbete följs upp bland annat med hjälp av enkäter till elever och vårdnadshavare och i resultatdialoger som huvudmannen har med skolledning, utvecklingsledare och förstelärare i de olika rektorsområdena. I "Betygsrapport, vårterminen 2015" framgår att resultaten för elever i årskurs 6 och 9 följs upp. Bland annat när det gäller betyg i olika ämnen, skillnader i resultat mellan könen och hur resultaten förändrats över tid.

Utgångspunkten för uppföljningen av skolverksamheten är utbildningsnämndens mål, beskrivna i verksamhetsplanen, som i sin tur utgår från de nationella målen. I kommunens gemensamma verktyg för kvalitetsarbetet förväntas grundskolerektorerna redovisa skolverksamheternas måluppfyllelse utifrån nämndmålen. Enligt grundskolechefen fungerar dock inte det systematiska kvalitetsarbetet fullt ut på skolenhetsnivå. Problem hon lyfter fram är svårigheter att i rapporteringsverktyget för kvalitetsarbetet få fram det som främst behöver belysas på respektive skola liksom en beskrivning av kvaliteten i verksamheten med utgångspunkt i elevers och lärares skolvardag. Vidare framkommer i intervju med nämnden, förvaltningschefen, grundskolechefen och rektorerna att finns det skillnader mellan olika rektorsområden och mellan

olika skolor i vilken mån rektorer och biträdande rektorer kan använda systemet och ge en rättvisande bild av sina respektive skolenheters kvalitet.

Tillsynen visar att huvudmannen varken följer upp hur elevhälsan i grundskoleverksamheten fungerar, eller hur skolenheterna arbetar med anpassning, extra anpassning och särskilt stöd. Företrädare för elevhälsan och förvaltningschefen bekräftar att elevhälsans verksamhet inte följs upp på huvudmannanivå. Enligt kvalitetschefen har högskolan i Gävle gjort en uppföljning av elevhälsans arbete i kommunen, där de bland annat kom fram till att det finns utrymme att utveckla det förebyggande och hälsofrämjande arbetet på skolorna. Även rektorerna ger i sin intervju uttryck för att elevhälsans arbete är ett förbättringsområde. Vidare uppger rektorerna i intervjun att arbetet med anpassning och extra anpassning är ett fortsatt utvecklingsområde i grundskolorna. I intervjuer uppger förvaltningschefen och grundskolans chef att de i högre utsträckning behöver fokusera på processerna i skolan, vad som i praktiken görs för att förbättra måluppfyllelsen, vid sidan av de kvantitativa mått som följs upp.

Skolinspektionen konstaterar att Gävle kommun använder ett system för uppföljning av skolverksamheten som av en del rektorer uppfattas som krångligt och försvårar för skolorna att följa upp och analysera sin verksamhet utanför givna målområden och indikatorer. Huvudmannen riskerar därmed att inte få det underlag som de behöver för att kunna analysera vilka prioriterade insatser som behöver göras. Vidare bedömer Skolinspektionen att processer som har påverkan på elevernas måluppfyllelse såsom elevhälsa, särskilt stöd och undervisningens kvalitet inte följs upp på huvudmannanivå vilket medför att det saknas en samlad bild som grund för en analys av orsakerna till svaga kunskapsresultat och till skillnader i kvalitet och måluppfyllelse mellan olika skolor.

Analys

Tillsynen visar också att det på huvudmannanivå finns brister i analysen av de resultat som följs upp.

Av intervjuer med kvalitetsutvecklare, grundskolechef och rektorer och i dokumentation från kommunen framkommer att analysen av de resultat som följs upp på skolenhetsnivå brister. Exempelvis framgår följande i ett PM benämnt "Återkoppling resultatdialog grundskola" daterad 2014-12-17: "Ofta genar skolorna förbi analysen och går direkt från konstaterande till åtgärd. Åtgärderna är många gånger av samma typ som tidigare använts. Åtgärder och insatser behöver analyseras och prövas utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet." Av intervjuer med bland annat grundskolans chef framgår att kommunen genomfört en hel del åtgärder i syfte att förbättra likvärdighet och

måluppfyllelse, exempelvis utbildning i formativ bedömning och en satsning på kollegialt lärande. Dock menar grundskolechefen att det är svårt att veta huruvida de utvecklingsåtgärder som genomförts har gett någon effekt då ingen uppföljning eller analys av utvecklingsinsatsen skett. Grundskolans chef uppger vidare att hon och rektorerna för en hel del diskussioner kring olika problem och ämnen, bl.a. om skillnaderna i resultat mellan flickor och pojkar som funnits under många år, men att det sällan leder till några konkreta åtgärder. Förvaltningschefen uppger att man på huvudmannanivån känner till problemet men anser det vara oklart vilka åtgärder som behöver sättas in för att förbättra likvärdigheten i resultat mellan könen.

Såväl nämnden som kvalitetschefen bekräftar att de har uppmärksammat behovet av att utveckla analysarbetet på skolnivå. Detta utvecklingsområde identifierades i huvudmannens dokumentation över resultatdialog i grundskolan redan i december 2014.

Dock framgår av tillsynen att analysarbetet behöver förbättras även på huvudmannanivå. Av dokumentationen framkommer att analyser görs på huvudmannanivå av möjliga orsaker till svaga kunskapsresultat och till skillnader i kvalitets och måluppfyllelse mellan olika skolor men utan att man kan hitta rimliga förklaringar som leder till utvecklingsåtgärder. Exempelvis framkommer i rapporten av elev- och föräldraenkäterna 2015 att "Inga enkätresultat hittades som kan förklara variation i elevers kunskapsresultat" (sid. 20). Vidare konstateras att det är andra faktorer än resursfördelningen som förklarar variationen i föräldrars och elevers upplevda kvalitet, men ingen information ges om vilka faktorer det kan tänkas vara. I nämndens verksamhetsrapport delår 1 2015 konstateras under rubriken "Målanalys" att skillnaden i resultat mellan könen är större än i riket och att betydligt fler elever i Gävle kommun har anpassad studiegång jämfört med tidigare år. Likaså att andelen elever i årskurs 9 som når kravnivån i samtliga ämnen liksom meritvärdet har försämrats. Någon analys av orsakerna till detta görs inte utan rapporten präglas genomgående av problembeskrivning mer än av analys. Inte heller i någon övrig dokumentation som Skolinspektionen tagit del av framkommer någon tillräcklig analys av orsakerna till svaga kunskapsresultat och till skillnader i kvalitet och måluppfyllelse mellan olika skolor.

Sedan Skolinspektionens förra tillsyn har huvudmannen genomfört utvecklingsinsatser för att förbättra måluppfyllelsen. En del av dessa insatser har varit inriktade på undervisningen, exempelvis deltagande i Matematiklyftet och Läslyftet. I verksamhetsrapport delår 1 2015 konstateras att "medarbetarna anser att deras kompetens tas till vara och att de får möjligheter att utvecklas inom arbetet." Däremot konstaterar Skolinspektionen att det saknas en uppföljning och analys av hur denna förvärvade kompetens tas tillvara och får

betydelse i undervisningen. Även företrädare för utbildningsnämnden framhåller att det brister i analysen av de utvecklingsinsatser som huvudmannen genomför.

Enligt Skolinspektionens bedömning finns det brister i hur huvudmannen analyserar de resultat som finns. Huvudmannen behöver utveckla analyserna som genomförs på skolenhetsnivå och som ligger till grund för analysen som sker på huvudmannanivå. Huvudmannen känner till behovet. Varken enkätresultat eller tidigare beslutade utvecklingsåtgärder analyseras tillräckligt för att förklara problem som identifierats. Den bristande analysen innebär att det är svårt för huvudmannen att identifiera vilka utvecklingsområden som behöver prioriteras på kort och lång sikt för att förbättra måluppfyllelsen i grundskolan. Likaså är det svårt att veta om de åtgärder som genomförs sker på ett sätt så att de ger önskvärda effekter.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionen bedömer sammanfattningsvis att Gävle kommun inte i tillräcklig grad följer upp grundskolverksamheten. Uppföljningen av skolverksamheten skiljer sig åt mellan olika rektorer vilket innebär att det saknas ett tillförlitligt underlag för bedömning och analys på huvudmannanivå. Därtill följer huvudmannen inte upp elevhälsans arbete, eller hur stödprocessen för anpassningar, extra anpassningar och särskilt stöd fungerar i grundskoleverksamheten. Huvudmannen riskerar därmed att i uppföljningen på huvudmannanivå inte få relevant underlag som grund för att analysera grundskoleverksamhetens resultat. De resultat som ändå följs upp analyseras inte tillräckligt. Det finns därmed en risk att utvecklingsåtgärderna som huvudmannen beslutar om inte får avsedd effekt. Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att huvudmannen behöver fortsätta att utveckla sitt systematiska kvalitetsarbete. Såväl uppföljning som analys behöver förbättras och fördjupas för att de utvecklingsåtgärder som huvudmannen beslutar om ska bidra till en ökad måluppfyllelse.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom huvudmannen inte uppfyller de krav som ställs i författningarna föreläggs Gävle kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga arbetsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att huvudmannen uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska ge rektorn och övrig personal vid skolenheterna förutsättningar, så att utbildningen i grundskolan är likvärdig och av hög kvalitet. I detta arbete ingår bland annat att förse skolenheterna med nödvändiga materiella och personalmässiga resurser, så att elevernas tillgång till viktiga stödfunktioner som till exempel elevhälsa, studie- och yrkesvägledning och skolbibliotek säkerställs. Dessa resurser måste också organiseras på ett ändamålsenligt sätt, så att skolenheterna kan använda dem för det syfte de är avsedda för. I arbetet med att skapa nödvändiga förutsättningar ingår bland annat också att säkerställa att rektorerna har den kompetens skolförfattningarna kräver, för att de ska kunna fullgöra sitt ansvar som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig skolpersonal. Huvudmannen har också ett fungerande system för att ta emot anmälningar om kränkande behandling av elever. I de fallen utreds kränkningarna och åtgärdas vid behov.

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Beslutsfattare

Eva Lanteli
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Gävle kommun

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för.

Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Gävle kommun

Gävle kommun ligger i Gävleborgs län och kommunen har cirka 100 000 invånare. I kommunen finns 32 kommunala grundskolor. Enligt kommunen var det i september 2015 cirka 8 800 elever inskrivna i den kommunala grundskolan varav drygt 1 000 elever i förskoleklass.

Gävle kommun ansvarar för att kommunens verksamheter genomförs enligt lagar och förordningar och har som huvudman det yttersta ansvaret för barn- och utbildningsverksamheten. Huvudman för verksamheten i förskola, grundskola, fritidshem, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola är Utbildningsnämnden. Utbildningsförvaltningen, benämnd Utbildning Gävle, verkställer nämndens beslut. Utbildning Gävle leds av en förvaltningschef. Förskolan, grundskolan inklusive grundsärskolan och gymnasieskolan inklusive gymnasiesärskolan leds av var sin verksamhetschef. Det finns även en central elevhälsa som ansvarar för bland annat skolhälsovården. Den centrala elevhälsans uppgift är att tillsammans med lokalt placerade elevhälsoresurser, stödja de olika skolenheterna i arbetet med att öka elevernas måloppfyllelse.